

Input namens stichting Neighborhood Feminists

Consultatie Wet seksuele misdrijven

juli 2020

Geachte heer Grapperhaus,

Hieronder vindt u onze input op de voorgestelde wijzigingen van de Wet seksuele misdrijven, aan de hand van de voorgestelde vragen uit de consultatie.

1. Wat vindt u goed in dit wetsvoorstel en waarom?

Het is goed dat de strafbaarheid van verkrachting wordt uitgebreid, zodat er in meer situaties sprake is van een strafbaar feit. We waarderen de beweging naar een consent-based begrip van seks in de wet, zoals dat ook in internationale verdragen al uitgelegd wordt (zoals in General recommendation 35, para. 33 van het CEDAW verdrag en art. 36 van het Verdrag van Istanbul).

2. Wat minder goed? En waarom vindt u dat?

“Seks tegen de wil” wordt in het huidige voorstel als iets gezien wat losstaat van verkrachting, terwijl “seks tegen de wil” precies is wat verkrachting inhoudt. Seks zonder instemming *is* verkrachting. Het niet erkennen van “seks tegen de wil” als verkrachting draagt bij aan het al bestaande maatschappelijke beeld dat veel gevallen van verkrachting geen verkrachting zijn. Zie bijvoorbeeld de onderzoeksresultaten van Edwards & Bradshaw uit 2014¹, die eerder onderzoek bevestigen², waarin naar voren komt dat veel mensen bijv. “het overhalen van iemand om seks te hebben door ze vast te houden” niet als verkrachting zien. Dat het stellig overhalen van de ander geen probleem zou zijn. Door verkrachting met een bredere definitie in de wet vast te leggen maak je als overheid duidelijk dat verkrachting niet alleen het

¹ Sarah R. Edwards en Kathryn A. Bradshaw (2014), “Denying Rape but Endorsing Forced Intercourse: Exploring Differences Among Responders”, *Violence and Gender*, vol. 1 no. 4. <https://www.liebertpub.com/doi/pdf/10.1089/vio.2014.0022>

² Mary P. Koss, “Hidden Rape: Sexual Aggression and Victimization in a National Sample of Students in Higher Education”, pp. 51-70 in: E. Odem en Jody Clay-Warner, eds. (2003), *Confronting Rape and Sexual Assault*, SR Books, Oxford.

stereotype geval is van een gewelddadige man in een steegje. De normerende werking van strafwetgeving zou dit duidelijker moeten uitstralen.

Daarnaast is het zo dat 70% van de slachtoffers niet in staat is om fysiek (of soms ook verbaal) verzet te plegen tijdens een verkrachting, door zgn. *freezing*.³ Met het huidige voorstel wordt hun verkrachting straks nog steeds niet erkend als wat het is: verkrachting. In de bijlage hebben wij enkele persoonlijke ervaringen van één Nederlandse jonge vrouw op haar verzoek bijgevoegd, die raken aan dit probleem van freezing.

Het nieuwe wetsvoorstel zorgt er weliswaar voor dat er in gevallen van *freezing* sprake is van een strafbaar feit, wat een verbetering is. Door het echter geen verkrachting te noemen worden de persoonlijke ervaringen van deze grote groep slachtoffers miskend. Er zou sprake moeten zijn van “verkrachting zonder gebruik van of dreiging van additioneel fysiek geweld”, of iets in die richting, en verkrachting met geweld. Waarbij de eerste categorie zeker niet maar de helft van de maximale strafoplegging zou krijgen vergeleken met de tweede categorie.

We begrijpen dat er een wens is om verkrachting met geweld zwaarder te straffen, maar is het dan niet mogelijk om bijv op verkrachting met of zonder geweld de bestaande maximum strafeis van 12 jaar te stellen, en in gevallen van verkrachting met geweld additionele mishandeling ten laste te leggen?

3. Sluit dit wetsvoorstel aan bij uw opvattingen over strafbaar seksueel gedrag?

Deels. Het mag wat ons betreft dus nog meer gericht zijn op consent/instemming: dit is een beweging de goede kant op maar nog niet voldoende.

4. Wat vindt u normaal en gelijkwaardig seksueel contact voor jongeren? Welke rol kan voorlichting of onderwijs hierbij spelen?

Normaal en gelijkwaardig seksueel contact is voor iedereen anders. De crux is dat jongeren voldoende comprehensive onderwijs gehad hebben over seksuele en reproductieve rechten en gezondheid, zodat ze weten hoe hun lichaam werkt en wat seksualiteit is (en seksuele gezondheidsissues), maar *juist* ook weten wat hun rechten zijn en hoe ze hun grenzen aan kunnen geven. Daar schort het in het Nederlandse onderwijs nog vaak teveel aan door de

³ <https://www.amnesty.nl/seksueel-geweld-in-nederland>

vrijblijvende manier waarop seksuele voorlichting overgelaten wordt aan scholen om daar een eigen invulling aan te geven.

De overheid zou alle scholen, ongeacht religieuze of andersoortige grondslag, moeten verplichten om alle kinderen inclusief en comprehensive SRGR onderwijs te geven: waarin niet alleen gesproken wordt over de puberteit, zwangerschap en soa's, maar juist ook over seksuele oriëntatie, seksueel geweld, het aangeven van grenzen, communicatie, zelfbeschikking en keuzerecht.

5. Kijkt u anders naar seksueel grensoverschrijdend gedrag na gebruik van alcohol of drugs? Zo ja, wat is er dan anders?

Nee. Geen instemming = verkrachting. Als je dronken bent of onder invloed van drugs en geen instemming kan geven, en vervolgens toch verkracht wordt, is het nog steeds verkrachting. Wanneer een verdachte juist drugs of alcohol gebruikt om het slachtoffer minder weerbaar te maken is dit een verzwarende omstandigheid voor de verdachte, niet een reden om het slachtoffer minder serieus te nemen.

6. Wat is een goede manier om informatie te geven en discussie te voeren over seksueel grensoverschrijdend gedrag?

Eigenlijk moet dit, zoals het ook hoort bij comprehensive sexuality education, in alle fasen van het onderwijs en ook thuis bij alle leeftijden aan bod komen. Het begint al bij het feit dat je een peuter niet moet dwingen alle familieleden kusjes te geven, en gaat zo verder naar gelang de leeftijd van het kind. Consent en instemming zijn essentiële concepten in de menselijke omgang die door de hele opvoeding heen (op school en thuis) meegegeven moeten worden. Er zouden verder best meer overheids campagnes mogen zijn over het probleem van seksueel geweld, en over dat dat *nooit* de schuld is van of te wijten is aan het slachtoffer. Dit is een opvatting die wat ons betreft nog een groot obstakel is in het bespreekbaar maken van seksueel overschrijdend gedrag, en in het bijv. willen doen van aangifte.

7. Wat is er nodig voor een goede uitvoering van dit wetsvoorstel?

Een combinatie van enerzijds betere omstandigheden voor aangifte (erkenning van de ervaring van het slachtoffer, getrainde politieagenten die aangifte opnemen) en meer capaciteit om ook daadwerkelijk te vervolgen en te veroordelen, met anderzijds betere

educatie van kinderen en jongeren over seksueel overschrijdend gedrag en het belang van instemming en open communicatie (en het recht om op ieder moment nee te zeggen of je alsnog terug te trekken uit een seksuele handeling).

8. Waar moet de voorlichting over deze wet zich op concentreren?

Zie vraag 7

9. Wat zou u de minister van JenV willen meegeven over dit wetsvoorstel?

Dat verkrachting ook zonder gebruik van fysiek geweld of dwang nog steeds verkrachting is. Zie het bijgevoegd document met geanonimiseerde ervaringen van 1 Nederlandse jonge vrouw: haar ervaringen zijn exemplarisch voor veel slachtoffers van verkrachting en seksueel geweld. Geen van haar verkrachtingen zou onder de huidige wetgeving als verkrachting worden erkend, en zou onder het nieuwe stelsel minder strafbaar zijn.

Met vriendelijke groet,
Het bestuur van Neighborhood Feminists

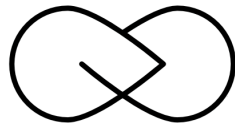
—

Bijlage

Hieronder het geanonimiseerde persoonlijke verhaal van een Nederlandse jonge vrouw: zij heeft ons gevraagd dit te delen bij onze input, om te illustreren dat er in haar geval, en voor vele anderen met haar, meerdere keren sprake is geweest van verkrachting maar niet van het gelijktijdig gebruik van ander fysiek geweld.

I

I was 15. I needed a safe haven and somewhere to run to when my home fell apart. He was 30, a 'friend' (later employer), giving me a place to stay. I was too afraid to say no as it seemed expected of me: I was at his place. Trying to find safety. He had sex with me while I tried to escape in my mind. I never told anyone or pressed charges. He told people, jokingly. I felt ashamed, begging him not to tell. I felt responsible as I'd gone there myself. I was a child.

NEIGHBORHOOD
FEMINISTS

Years later at 23 I found the courage to try to tell my then-boyfriend. I didn't get to speak of the actual rape: after hearing I had been in a bed with this man he got up, saying he was grossed out by me fucking that nasty old dude. That I should have told him before we started dating because he was disgusted with me. I never told anyone again until now.

II

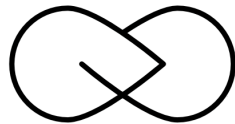
I was nearly 16. He was 23, my platonic ex-boyfriend. His mom died, and he needed someone to be with him. We had only kissed before. I stayed with him at his dad's house and slept in his room because he said he was scared to be alone. I woke up to him fingering me and I was frozen. When I tried to move away, he apologised and said he was having a dream in which I was another girl. I felt ashamed but felt I couldn't leave because he was sad, then silently left in the morning after consoling him because he was embarrassed about what happened during the night. Two days later he left the country and moved to England.

III

I was 19 on a holiday with a friend. I had just lost my 2nd parent and needed some time away. I went to his room after a party and regretted this decision, felt /was trapped. I begged him to at least use a condom, but he made very clear that wasn't going to happen. I was pregnant after this rape. I was scared to tell anyone after. As I got back to the hotel room my friend responded by saying I must have had a nice shag. I never pressed charges. I felt responsible myself. I was an adult; I shouldn't have gone. I had an abortion. One of the people I shared this story with said I shouldn't have been so slutty and foolish, and that I didn't deserve to be a mother.

IIII

I was 20. He was my friend's brother. We had an afterparty at mine and he came to my bed. I just wanted to kiss but he went all the way. I was afraid to say no because he was my friend's brother. By now, my experienced autopilot took over and I shut off. I never told my friend. I didn't want to ruin the friendship and their relationship as siblings. I had already made enough mistakes.

NEIGHBORHOOD
FEMINISTS

Through all those years I was lost and I was wrong. I made jokes about rape ('It isn't rape if she can't say no') and laughed about it. Because it made me hide it more, because I was indoctrinated by the fucked-up society I've grown up in, because I couldn't face the harm that had been done to me. Acting like the men around me made me 'tougher' and I felt less likely to be abused again. I acted like 'one of the boys', whatever I believed that to be, to stay safe.

I see clearly now. Sharing this is the most terrifying thing I've done. Knowing some of these men will read this post makes my body tense. It shouldn't be this terrifying to speak up. I wish I could hug the lost girl who was so abused and tell her to ask for help. To tell her it's NOT OK. To tell her this happens to many womxn, and we are NOT TO BLAME. RAPE CULTURE IS REAL. SHAME CULTURE EXISTS TO SILENCE US.
OUR SILENCE IS THE ABUSERS' SAFE SPACE.

I've considered not having kids later. Because I felt I wouldn't deserve it. Because if I had a child, they would be hurt and abused. Because if I had a child, I would be afraid I'd be unable to stop society from turning them into a fucking misogynist.

Thank you. To all the womxn out there who have empowered me to raise my voice.
Thank you to all the womxn who have stepped up before us.

I'm not looking for apologies. Speaking about rape/abuse/abortion/sexual misconduct in any form has to be normalized, as it happens to so many of us. Even if you tell yourself it was not rape. 70% percent of womxn freeze during rape, physically unable to resist during the abuse. Sex without consent is rape. Period.

This is not me closing a chapter.

This is me actually reading it.

This is me opening the book.

I now hold the pen.